

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ

ΜΟΝΟ ΣΕ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΜΕ ΣΟΒΑΡΟΤΕΡΗ ΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΗ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ελισάβετ Ντουντουλάκη¹, Βασιλική Πάϊκα¹, Δήμητρα Παπαϊωάννου¹, Σοφία Πετράκου¹, Ναυσικά Πούλια², Φωτεινή Δελή², Κατερίνα Αντωνίου², Θωμάς Υφαντής¹

(1) Ψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, (2) Εργαστήριο Φαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

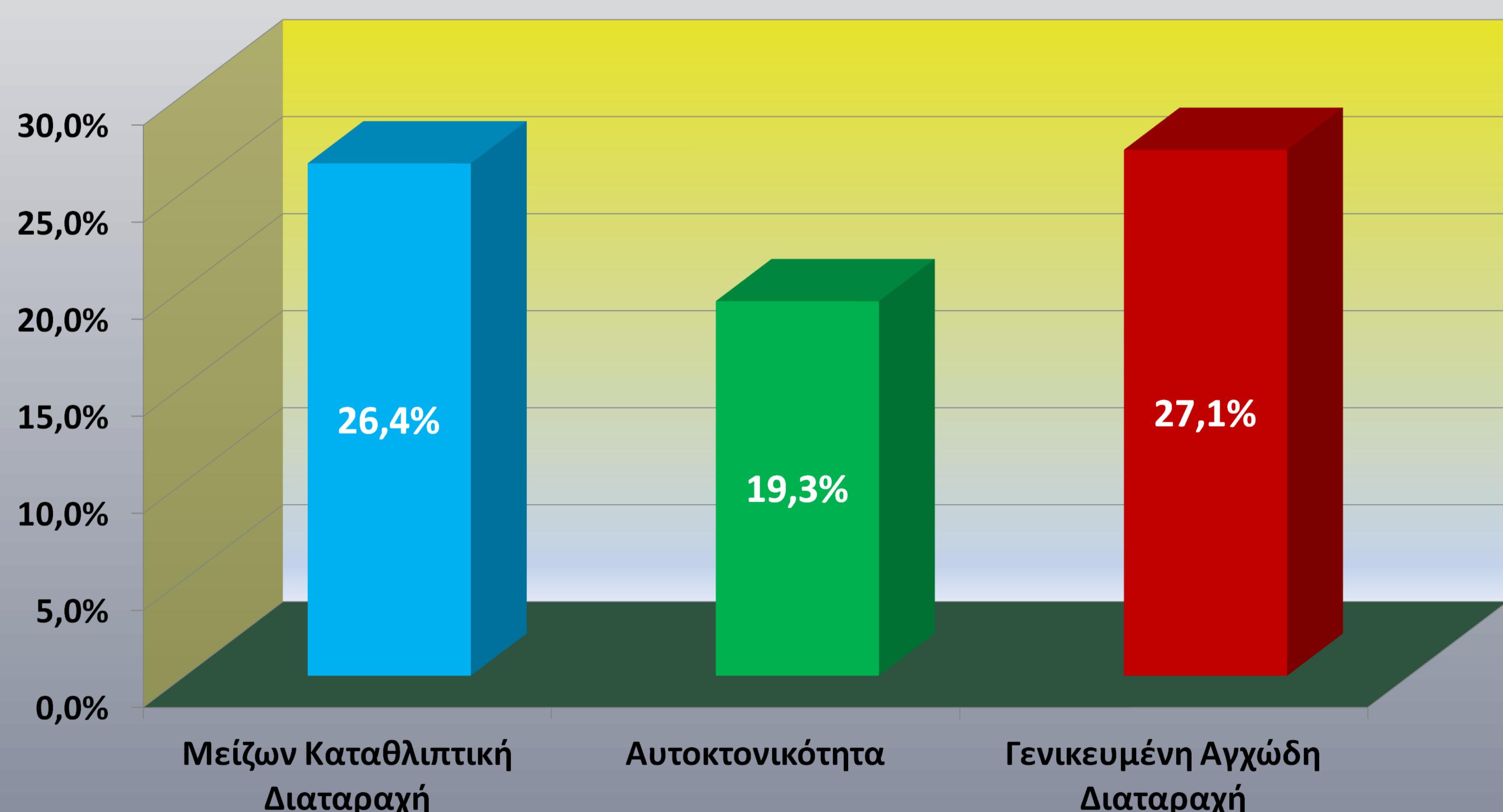
Εκ μέρους των μελών της ερευνητικής ομάδας του ερευνητικού προγράμματος ASSERT-DEP

Σκοποί: Να εκτιμηθεί η σχέση μεταξύ της επίδρασης της πρόσφατης κοινωνικής και οικονομικής κρίσης και του κινδύνου αυτοκτονίας σε ασθενείς με χρόνια σωματικά νοσήματα και να διερευνηθεί εάν αυτή η σχέση τροποποιείται από την ύπαρξη σοβαρής καταθλιπτικής συμπτωματολογίας.

Αποτελέσματα:

Είκοσι επτά ασθενείς (19.3%) θεωρήθηκαν αυτοκτονικοί και 37 (26.4%) διαγνώστηκαν με Μείζονα Κατάθλιψη σύμφωνα με τη MINI (Σχήμα 1). **Η αντίληπτή επίδραση των επιπτώσεων της τρέχουσας κρίσης βρέθηκε να σχετίζεται σημαντικά με τον κίνδυνο αυτοκτονίας** (Πινακας 1, $b=0.194$, $p=0.027$). Ωστόσο, η τροποποιητική (moderation) ανάλυση έδειξε ότι η πρόσφατη κρίση σχετίζεται με τον κίνδυνο αυτοκτονίας **μόνον σε εκείνους τους ασθενείς με σοβαρότερη καταθλιπτική συμπτωματολογία**, όπως αυτή εκτιμήθηκε με το PHQ-9 ($p<0.01$) (Σχήμα 2).

Σχήμα 1. Ψυχοπαθολογία Ασθενών με Χρόνια Σωματικά Νοσήματα, σύμφωνα με τη MINI

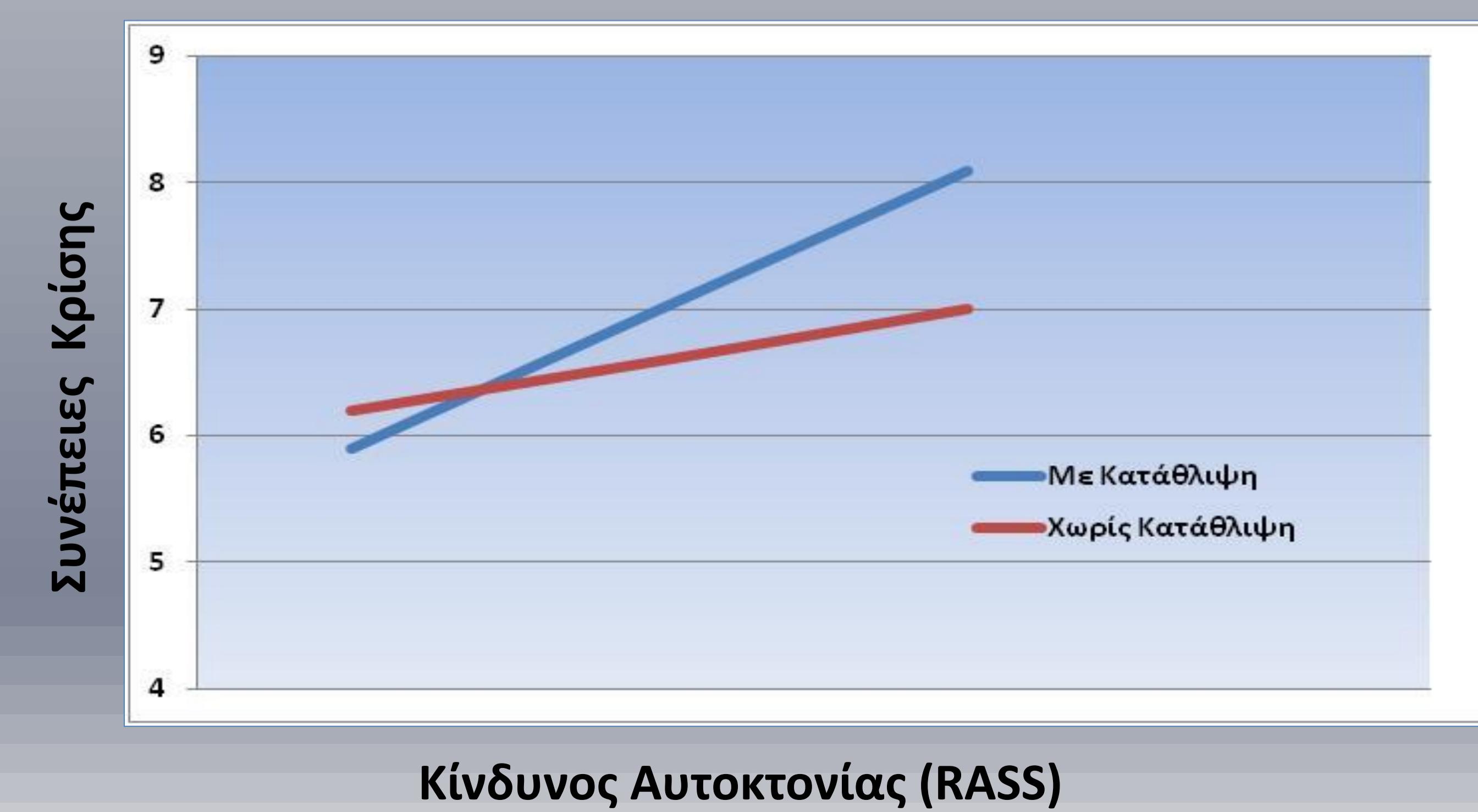
Ευχαριστίες: Η παρούσα μελέτη συγχρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και τον χρηματοδοτικό μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) 2009-2014, ως μέρος του προγράμματος «Διαφορετικότητα, Ανισότητες και Κοινωνική ενσωμάτωση» (Ερευν. Πρόγρ. "ASSERT-DEP": 17459/2015)

Μέθοδος: Σε μια συγχρονική μελέτη, **140 ασθενείς με Διαβήτη, ΧΑΠ και Ρευματολογικά νοσήματα** σε τακτική παρακολούθηση πήραν μέρος σε συνέντευξη με την Mini International Psychiatric Interview (MINI). Αξιολογήθηκε η σχέση της επίδρασης της πρόσφατης κρίσης (όπως εκτιμάται από τους ασθενείς) με τον κίνδυνο αυτοκτονίας (Risk Assessment of Suicidality Scale) και ελέγχθηκε εάν η σοβαρότητα της καταθλιπτικής συμπτωματολογίας (PHQ-9) τροποποιεί αυτή τη σχέση, εφαρμόζοντας μοντέλα iεραρχικής πολλαπλής παλινδρόμησης με στάθμιση ως προς τους δημογραφικούς παράγοντες και τη συννοσηρότητα.

Πίνακας 1. Συσχέτιση της Επίδρασης της Οικονομικής Κρίσης με τον Κίνδυνο Αυτοκτονίας (Multiple Regression Analysis με εξαρτημένη μεταβλητή την RASS)

	Beta	P - Values
Αντίκτυπος Κρίσης	.194	.027
Ηλικία	.070	.256
Φύλο	-.110	.074
PHQ9	.692	.000

Σχήμα 2. Συσχέτιση της επίδρασης της Οικονομικής Κρίσης με τον Κίνδυνο Αυτοκτονίας ανάλογα με το εάν οι ασθενείς παρουσιάζουν σοβαρή καταθλιπτική συμπτωματολογία (PHQ-9>10) ή όχι.

Συμπεράσματα
Η ψυχοπαθολογία είναι υψηλή σε άτομα με χρόνιες νόσους και σχετίζεται με την πρόσφατη κρίση στην Ελλάδα.

Τα παρόντα ευρήματα, όμως, υποδεικνύουν ότι **η αντίληψη που έχουν οι ασθενείς με χρόνια νόσο για τις επιπτώσεις της κρίσης σχετίζεται με τον κίνδυνο αυτοκτονίας μόνον σε εκείνους που παρουσιάζουν σοβαρότερη καταθλιπτική συμπτωματολογία.**

Έτσι, η φροντίδα των ασθενών με χρόνια νόσο που παρουσιάζουν σοβαρότερη καταθλιπτική συμπτωματολογία θα πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα στη χάραξη πολιτικών υγείας, ώστε να απαλυνθούν οι συνέπειες της τρέχουσας κρίσης για τον ευαίσθητο αυτό πληθυσμό.